

V I E N Y B Ė

71 M. 9 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. VASARIO (FEBRUARY) 27 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c.

NESULAUKIA ARTIMŲJŲ IŠ ANAPUS UŽDANGOS

Lietuvos byla nėra užbaigta

Lietuvos Diplomacijos Šešas S. Lozoraitis, kalbėdamas Vasario 16 proga per radiją į Lietuvą, pasakė:

Didi idėja, kurią minime, yra Lietuvos valstybingumo idėja. Nepriklausomybės aktas, kuriuo lietuvių tauta per savo įgaliojinius savo sostinėje Vilniuje nusprendė atstatyti nepriklausomą valstybę, buvo vienas tos idėjos išreiškimų. Bet jis nebuvo pirmas jos išreiškimas.

Lietuvos valstybingumas yra septyniais amžiais ankstyvesnis už Vilniaus deklaraciją. Lietuvių tauta buvo išlaikiusi savo valstybingumą ligi aštuonioliktojo amžiaus galo, tai yra, ligi Lietuvos padalinimų, bet niekad savo ilgoj istorijoje ji nuo jo nebuvo atsisakiusi, nei, senovėje, nei bolševikams įsiveržus.

Tiktai Kremliaus klounai gali tvirtinti, esą lietuvių tauta sutikusi būti įjungta į Sovietų Sąjungą. Mes žinome, ir kiekvienas sveiko proto žmogus pasaulyje žino, jog Lietuvos įjungimas į Sovietų valstybę tebuvo smurto aktas, pažeidžias tiek mūsų tautos valią, tiek jos aukščiausius gyvybinius interesus; tai buvo smurto aktas, kuris neturi galios nei mūsų tautai, nei tarptautinei bendruomenei.

Valstybingumo ir laisvės idėja yra išaugusi, subrendusi ir susiformavusi tautoje per daugelį nepriklausomo gyvenimo šimtmečių ir ja vadovavosi Lietuva naujaisiais laikais, tais laimingais laikais, tarp tūkstantis devyni šimtai aštuonioliktųjų ir keturiasdešimtųjų metų, kai lietuviai patys tvarkė savo gyvenimą. Toji idėja, ypačiai pražydusi mūsų jaunuomenėje, yra gyva tautoje ir šiandien. Jos gyvybingumą paliūdi patys Sovietai, drausdami švęsti nepriklausomybės šventę.

Sovietai priešinasi mūsų laisvės troškimui, stengiasi jį užgniaužti, kęsinasi iš mūsų išplėsti daugelio amžių bėgyje sukrautą turtą – valstybingumo idėją, nesuskaičiuojamą kartų pasiaukojimu išugdytą bei išsaugotą. Bet civilizotos valstybės laiko Lietuvą bolševikų smurto auka ir pripažįsta Lie-

tuvos valstybę tebeegzistuojančią de jure.

Tokiu būdu Lietuvos nepriklausomybės atstatymo byla, nežiūrint visų pastangų, kurias Maskvos vyriausybė jau daug metų deda, nėra užbaigta taip pat ir tarptautinėj plotmėj.

Lietuvos diplomatinė tarnyba, kuri yra vienintelis organas atstovauti Lietuvai užsieny, tęsia savo veiklą. Diplomatiniai ir konsuliariniai atstovai ir kiti tarnybos nariai, – mes visi dirbame, vadovaudamiesi tiek formaliais įgaliojimais, kuriuos mums suteikė nepriklausomos Lietuvos vyriausybė, tiek tautos valiai bei troškimu atgauti savo laisvę, atstatyti savo suvereninių teisių vykdymą ir pačiai demokratiniui nuspręsti savo valstybinę ir socialinę santvarką.

Senatorius W. Knowland tarp Chicagos lietuvių. Iš kairės į dešinę: Konsulas dr. P. Daušvardis, Ramita Zamšytė, senatorius Knowland, Antanas A. Oliš, Jūratė Petrauskaitė. (plačiau 9 psl.)

(V. Noreikos nuotrauka)

Savo laiku vienas New Yorko advokatas kreipėsi į Chruščiovą, prašydamas leisti Amerikos piliečių žmonoms grįžti pas savo vyrus. Tame advokato laiške buvo minimas ir vieno lietuvių vardas.

Tai buvo prieš pora metų. Chruščiovas tada atsakė, kad jis nemato priežasties, kodėl amerikiečio žmonai turėtų būti kliudoma grįžti pas savo vyrą. Nežiūrint to, lietuvis iš Oak, Ill., Vincas Gakus, tebelaukia savo žmonos su dviem vaikais.

Mat, 1940 m. Vincas Gakus buvo nvykęs į Lietuvą, kur jis susitiko iš vaikystės laikų pažįstamą merginą. Jiedu susituokė. Bet štai Lietuvą okupuoja raudonoji armija. Vincas Gakus, kaip Amerikos pilietis, 1946 m. grįžta į Ameriką, gavęs sovietų valdžios užtikrinimą, kad jo žmonai taip pat bus leista atvykti... kai tik jis čia įsikurs.

Bet štai jau 11 metų, o Vincas Gakus tebelaukia. Visos pastangos atsiimti žmoną tebėra bevaisės.

Vasario 12 d. New Yorko advokatas pasiuntė Chruščiovui telegramą, primindamas jam aną pažadą. Laukdamas atsakymo, advokatas pradeda abejoti Chruščiovo žodžiu...

Tokių prašymų, pasirodo, yra ir daugiau. Visa eilė lietuvių kilmes Amerikos piliečių, kaip ir Vincas Gakus iš Oak, Ill., kantriai laukia savo artimųjų iš anapus geležinės uždangos.

Tiesa, vienas kitas senesnio amžiaus asmuo jau yra atvykęs. Bet tai reti įvykiai. Neseniai atvyko viena moteris, bet jos dukteris tebėra Lietuvoje, ir niekas negali pasakyti, kada jai bus leista atvykti pas motiną.

Kongresas su Ike, atrodo, nori imtis...

KAIRĖJE: Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės Klubu valdyba ir narės savo susirinkime, įvykusiame šio mėnesio pradžioje Lietuvių Tautinės Sąjungos Namuose, S. Boston, Mass. Pirmoje eilėje (iš kairės į dešinę): O. Ivaškienė, meno reikalų vedėja, M. Lendraitienė, vicepirmininkė, J. Gražulienė, pirmininkė, O. Mučinskienė, išdininke, V. Kulbokienė, klubo organizatorė, J. Valienė. Stovi (iš kairės į dešinę): Pr. Milerienė, O. Girulienė, E. Žizniauskienė, J. Lendraitienė, L. Adomkaitienė, B. Venskuvienė, V. Minkienė, A. Čibienė, O. Adomavičienė, H. Antanavičienė, L. Herbštaitė. Šio klubo paskirtis -- rūpintis lietuviškos kultūros reikalais: rengti paskaitas, spektaklius, koncertus, pobūvius ir t. t.

SUSIORGANIZAVO LB CENTRINĖ APYLINKĖ

Jau keleri metai kai mūsų išėivija telkiasi į didelį kultūrinį sąjudį, Lietuvių Bendruomenę.

JAV Lietuvių Bendruomenės veiklos tikslas yra: išlaikyti lietuvių išėivijoj, ugdyti ir plesti lietuvių svietimą, meną, mokslą ir taikų suzyvenimą ir taipgi remti kovą už Lietuvos išlaisvinimą.

Šiuos uždavinius įmanoma atlikti tik bendromis visų lietuvių jėgomis. Delto kiekvienas lietuvis yra laikomas Lietuvių Bendruomenės nariu. Tačiau rinkti ir būti renkama į Lietuvių Bendruomenės organus turi teisę ne jaunesni, kaip 18 metų, užsimokeję tautinio solidarumo įnašą. Šie asmenys sudaro organizuojamą bendruomenę arba Lietuvių Bendruomenės organizaciją.

Lietuvių Bendruomenė yra susiorganizavusi Vakarų Europoj, Pietų Amerikoj, Australijoj, Kanadoj ir kt. JAV Lietuvių Bendruomenė yra susiskirsčiusi į keletą Apylinkių, o šios vėl į keletą Apylinkių. JAV Lietuvių Bendruomenę tvarko jos vyriausias organas Taryba iš 27 narių, kurie buvo išrinkti 1955 m. ir jos sudarytoji Centro Valdyba Clevelande.

Daugelyje vietovių JAV yra susikūrusios Lietuvių Bendruomenės Apylinkės. Tačiau, yra nemažas skaičius lietuvių, kurie gyvendami pavieniui ar po kelias šeimas miestuose ar miesteliuose, neįgali ten sudaryti Lietuvių Bendruomenės Apylinkės.

Tam tikslui, LB Centro Valdyba 1957 m. sausio 16 d. įkūrė LB Centrinę Apylinkę, kad turėtų galimybės įsijungti į Lietuvių Bendruomenės organizaciją visi, kurie gyvena toliau nuo lietuviškos veiklos vietovių.

LB Centrinės Apylinkės Valdyba kviečia visus tuos lietuvius, neatidėliojant ilgesniam laikui prisiųsti jai savo sutikimą būti įrašytu į JAV Lietuvių Bendruomenės organizaciją ir tautinio solidarumo įnašą. Piniginio įnašo d'dis vieneriems metams: du doleriai turintiems uždarbį, ir vienas doleris neturintiems uždarbio.

Čekius ar pinigines perlaidas siųsti vardu Mr. Kazys Mažonas, JAV LB Centrinė Apylinkė, 4579 West 157 Street, Cleveland 11, Ohio.

JAV LB Centrinės Apylinkės Valdyba: Steponas Nasvytis - Pirmininkas, Kazys Mažonas - Išdinininkas, Juozas Liūdžius - Sekretorius.

Petras Šalčius, žinomas kooperatininkas ir ekonomistas, po sunkios operacijos sveiksta vienoj Maskvos ligoninių. P. Šalčius 1956 metais buvo pakviestas Mokslų Akademijos Ekonomikos Instituto vyresniuju bendradarbiu.

RADIJO PROGRAMŲ TALENTŲ POPIETIS

S. Boston, Mass. - Lietuvių radijo programa, veikianti nuo 1934 m. balandžio 1 d. savo 23 metų sukakties proga rengia „Talentų Popietį“, sekmadienį, kovo 10 d. 3 val. p. p. Lietuvių Piliiečių Klubu salėje, S. Bostone.

Kviečiami talentai iš visos Naujosios Anglijos registruo-

tis dabar pas Valentiną Minkienę, adresuojant 572 East Broadway, S. Boston, Mass. Taip pat galima užsiregistruoti telefonuojant AN 8-0489.

Programa bus įdomi. Be talentų pasirodymo, bus ir antra dalis programos, kurioje pasirodys neseniai atvykęs iš Anglijos dainininkas Benediktas Povilavičius. Dalyvaus ir pro-

fesionalas magikas iš Indijos.

Taip pat dalyvaus gražuolės seserys Ruth ir Mary Prakapaitės, kurios laimejo praėjais ir užpraėjais metais „Miss Lithuania of N. E.“ kontestą šių programų piknikuose.

Talentų rinkėjais šiemet sutiko būti adv. S. Šalnio, dr. Veronika Boderick, Imigracijos Biuro narė Teofilė Kie-

liute Tattan, Seštadienines mok. vedėjas Justinas Vaičiaitis ir buvęs tos mokyklos vedėjas Kazimieras Mockus.

Po programos bus linksmos vaišės su skaniais lietuviškais užkandžiais ir gerimais.

Norintieji gales savo talentus pareikšti ir prie Jono Šiurilos orkestro. Bus dovanos duodamos ir šiems talentams.

JONO ANDRULIO GAMYBOS LIETUVIŠKI SŪRIAI

Savo skoniu ir kokybe yra žinomi Amerikoje ir Kanadoje
MICHIGAN FARM CHEESE & DAIRY, INC.
Fountain, Michigan

Aptarnavimui ir informacijai rytinėse valstybėse prašoma kreiptis:

PETER LISAUSKAS, 64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y. TEL. TW 4-8087

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor & Publisher

Vyt. Meškauskas
Associate Editor

V. Gedgaudas, Managing Editor
Valerij Tysliava, Business Mgr.

Editorial & Business Office
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, New York
Tel. EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post
Office of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

USA per year \$5.00

Other Countries \$6.00

Advertising rates on application

SAVAITĖ PASAULYJE

● Prancūzijos vyriausybės pirmininkas Guy Mollet, kuris šią savaitę atvyko į Washingtoną, prezidento Eisenhowerio prašys neatšaukti kariuomenės iš Europos.

● Jaunas vengras pabėgėlis Thomas Aezel į New Yorką atsivežė Budapeste nuverstosios Stalino statulos nosį. Kolekcionieriai jam siūlė 1000 dolerių.

● Vienintelis laikraštis, kuris iš užsienio įsileidžiamas į Siriją, yra Maskvos Naujienos prancūzų kalba. Gi Latakia uoste, į kurį vakariečiai neįleidžiami, dieną ir naktį iš sovietų laivų kraunami ginklai.

● Sovietai nesiskubina su turistinių automobilių gamyba. Jei 1955 metais jie pagamino 107,000 automobilių, tai praėjusiais metais išleido tik 98,000.

● Jugoslavija įsileido 17,000 pabėgėlių iš komunistinės Vengrijos. Į Ameriką įvažiavo 26,400. Viso į Austriją buvo atbėgę 170,000 vengrų.

● Roma jau pradėjo ruošti olimpiniams žaidymams, kurie įvyks 1960 metais. Tam tikslui Titien. avenue pradėtas statyti milžiniškas stadionas.

● Komunistai buvo suruošę atentatą prieš Vietnamo vyriausybės pirmininką, bet sužeidė tik jo ministerį.

● Seudo Arabijos karalius nepatenkintas, kad New Yorko meras jo nepasitiks. Jis prašęs Eisenhowerio merą nubauti. Karaliui buvo stengiamasi išaiškinti, kad čia už tokius dalykus žmonės nebūdžiami.

● New Yorko gubernatorius Harriman vasario 24 d. buvo paskelbęs Estijos dieną jos 39 metų nepriklausomybės paskelbimo sukakčiai paminėti.

William Paschall

JONO ANDRULIO GAMYBOS
LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ
Distributorius Philadelphiaj
718 CALLOWHILL STREET
Philadelphia, Pa.
Telefonas LO 3-3144

MIRĖ A. KUZMICKIENĖ

Waterbury, Conn. - Vasario 18 d. čia netikėtai mirė Albina Kuzmickienė, Leono Kuzmicko žmona, vos 34 m. amžiaus.

Velionė gimusi Sausininkų km., Bartininkų valsč., Vilkaiviškio apskr.

Albina buvo šaulė ir patriotė, todėl karo metu jai teko pereiti nacių kacetų. Tik karo pabaigoje ją išlaisvino Amerikos armija.

Į šią šalį atvyko 1951 m. ir netrukus čia susirado draugą Leono Kuzmicko asmenyje. Šios laimingos poros gyvenimą, deja, aplankė mirtis, pasiėmusi Albiną į amžinybę. Palaidota vasario 22 d. Kalvarijos kapuose. Giliame liūdesyje liko vyras Leonas, broliai Juozas ir Jonas ir seserys Ona ir Elena.

Velionė, kaip ir jos vyras, buvo nuolatinė Vienybės skaitytoja. Jos asmenyje Waterburio lietuvių bendruomenė neteko energingos veikėjos. Užuojauta mirusios vyrui, broliams ir seserims.

Tėvynės Mylėtojų Draugija rengia jubilėjinį koncertą

Lietuvos nepriklausomybės 39 sukaktį šauniai paminėjome Šv. Trejybės parapijos salėje, dabar ruošiamas Tėvynės Mylėtojų Draugijos 60 metų sukakties minėjimas, ir TMD kultūrininkai, kurių čia nemažai, rengia gražų koncertą ir ban-

kietą sekmadienį, kovo 3 d., 3 val. p. p. Liet. Amer. Pil. Klubo auditorijoje, 227 Lawrence gatveje, Hartforde.

Jubilėjinio koncerto programa bus graži ir įvairi. Dainuos J. Petkaičio vadovaujamas merginų choras, buv. Lietuvos Operos solistė Vince Jonuškaitė, iš New Yorko, M. Simonaitis iš Kanados ir, be to, dalyvaus jaunosios kartos smuikininke Mary Mazen, pianistes Diana Papievis ir Mary Lue Marcuss, jaunas čelistas Al. Jaras. Artistams akomponuos Eleonora Miniukiene.

Jubilėjaus proga bus trumpa 15 minučių paskaita, kurią skaitys Lietuvos Gen. Konsulas Jonas Budrys, pavaizduodamas 60 metų laikotarpio Tėvynės Mylėtojų Draugijos kultūrinę veiklą. Po koncerto bus banketas svečiams ir menininkams pavaišinti. Laukiama svečių iš New Haveno, Waterburio, New Britaino ir Manchesterio bei kitų kolonijų.

Bendruomenės Valdyba pakvietė Bostono artistus suvaidinti Dr. V. Kudirką. Vaidinimas įvyks kovo 23 d. parapijos svetainėje.

VMK

NORMAN LYONS GLOBE VEDEJAS

Šiomis dienomis pasikeitė siuntinių į Lietuvą siuntimo tvarka. Įvairios siuntimų agentūros uždarytos. Siuntinius priimėčia tik tos įstaigos, kurios turi sutartis su Inturistu Maskvoje. Globe Travel Service, savo skyrių atidare ir New Yorke -- 1991 Broadway (tarp 67 ir 68 gatvės), tel. LY 5-0900.

Šio skyriaus vedėju paskirtas Baltic Express Co. savininkas Norman Lyons. Jį gerai lietuviai pažįsta iš tų laikų, kada jis būdamas Baltic Express Co. savininkas jiems gerai patarnaudavo siuntinių persiuntimo reikaluose.

Norman Lyons kilęs iš Pabaltijo, ilgą laiką verčiasi siuntinių persiuntimo bizniu, turi didelį šioje srityje patirtimą, tinkamai ir sąžiningai pasiryžęs vesti Globe Travel Service skyrių New Yorke. Jis pats prižiūri siuntinių supakavimą, dokumentų paruošimą ir jų išsiuntimą. Globe Travel Service New Yorke skyrius turi patyrusius tarnautojus, mokančius ir lietuviškai, nes jie yra kilę iš Lietuvos.

Kaip ir iki šiol, tie kurie nori siuntinius paštu atsiųsti, turi laikytis šio normos, o gavėjo ir siuntėjo adresus parašyti aiškiai, jei galima rašoma mašinėle. Siuntėjo ir gavėjo adresus reikia įdėti siuntinių siuntinių viduje.

Kurie gali siuntinius atnešti į Globe Travel Service New Yorke skyrių, neprivalo ilgai laukti, nes šio skyriaus tarnautojų skaičius didelis ir kiekvienas greitai ir tinkamai patarnaujamas.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **3%** A YEAR

Compounded semi-annually January and July

Interest begins the FIRST day of the month on deposits made during the first 10 BUSINESS days of January and July, the first 5 BUSINESS days of April and October and the first 3 BUSINESS days of all other months when left until the end of the interest period.

THE **Kings County SAVINGS BANK**

Incorporated 1860

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

[Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7 - 8 savaičių bėgyje.

Siuntiniai siunčiami oro paštu pristatomi 7 - 10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu mūtu.

PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Siųskite siuntinius giminėms.

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.

Netoli Pensylvanijos stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET STREET, NEWARK, N. J. MITCHELL 2-2452

Siuntiniai siunčiami Parcels to Russia, Inc. leidimu

HARTFORD, CONN. IR Apylinkės miestų dėmesui!

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 Bedford Avenue
Brooklyn 16, N. Y.

Atidare ofisą šiuo adresu:

651 ALBANY AVENUE
HARTFORD, CONN.
Tel. CHAPEL 7-5164

Mūsų firma yra patikima siuntinių siuntimui į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitur. Esame įgalioti Inturisto Maskvoje. Muitas apmokamas čia. Garantuojame pristatymą. Atidara kasdien ir sekmadieniais.

DICK COBIAN

Maisto Krautuvė

MĖSINĖ IR GROSERNĖ

Labai didelis pasirinkimas

Lietuviams gerai žinoma vieta, nes anksčiau šio biznio savininkai buvo Alex ir Lionė Mathews.

256 UNION AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.

J. A. V.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams priimanomis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis.

Lietuviški maisto gaminiai.

Patriotinių organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai.

Visais reikalais kreiptis į klubo vedėją V. E. Mikalauską.

280 Union Ave

Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9672

Fire - Auto - Liability - Burglary - Glass Plate

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street
Brooklyn 1, N. Y.
MAin 4-6400

700 Caroline Ave.
N. Valley Stream, N. Y.
VALley Stream 5-0783

Life - Health - Acc. Household - Compensation

Dabar

Jungtinės Tautos, kurios pernai, bevarydamos maskolius iš Vengrijos, atsimuše kaktą į geležinę uždangą, dabar užsisėdo Izraelį.

Girdi, lauk iš Akaba ir Gaza, o jei ne, tai mes jus nuplaksime ekonominėmis sankcijomis.

Tai jėgos politika, kuriai apibudinti, prancūzai turi klasišką posakį: „La raison de plus fort est toujours la meilleure“. (Stipresniojo tiesa visada yra geresnė.)

Tarybų Sąjungos kariuomenei iš Vengrijos ir kitų Europos kraštų išvaryti, Jungtinės Tautos iki šiol nė piršto nepajudino.

Mat, Tarybų Sąjunga ne Izraelis, kuriam galima pasakyti gei... iš Egipto.

Tarybų Sąjunga gali žudyti žmones ir tautas, bet Izraelis negali apsidrausti nuo Egipto banditų.

Tokia yra dabartinė Jungtinių Tautų politika.

*

Dr. Jono Basanavičiaus 30 metų mirties sukaktis, rodos, tik Brooklyne buvo paminėta.

Iš tikrųjų, ši sukaktis turėjo būti paminėta visuose šių metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimuose.

Tai buvo simboliškas sutapimas: Dr. J. Basanavičius, kuris 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje pats pirmas pasirašė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą, mirė 1927 m. vasario 16 d. Vilniuje...

Gimęs praėjo šimtmečio viduryje, dr. Jonas Basanavičius mūsų tautiniame atgimime buvo legendarinė asmenybė.

Būdinga smulkmena: Išgyvenęs 25 metus Bulgarijoje, dr. J. Basanavičius vyksta į Vilnių, bet pakeliui nutaria aplankyti tėviškę Ožkabaliuose. Traukiniui sustojus Vilkaviškio geležinkelio stotyje, svečių pasitinka žandarų viršininkas su išsirikavūšiais ir pagarbiai išsitempusiais žandais.

-- Tai Lietuvos karalius, viršininkas aiškina savo žandams.

*

Medicinos praktika dr. J. Basanavičiui buvo tik priemonė tikslui siekti.

Lietuvių tautos sąmonės kėlimas buvo svarbiausias dr. J. Basanavičiaus gyvenimo tikslas, kuriam siekti jis naudojo visus to meto įmanomas priemones.

Jau 1885 m. gegužės mėnesio Aušroje jis džiaugiasi, „kaip prielankai apie mus tikrieji Vokiečiai pradeda kalbėti, musu gerą norą ir musu trusą dėl giminės ir kalbos labo pripažindami.“

Dr. J. Basanavičius cituoja vieno vokiečių profesoriaus laišką, kuriame pastebima, „kad tarp Prusu ir Rusu Lietuvos kalbos perskyrimas, kaip tarp Ulandijos ir Vokietijos prasidedas.“

„Tai butu nelaimė“, toliau profesorius rašo, „not jo, —

„Tik viena vienintelė rasztos kalba tur buti. Szalir su visais germanismais ir slavicismais.“

*

Kunigas J. S. Kasakaitis Garse tvirtina, kad dabartinis Lietuvos himnas esąs „stambeldiškas“ ir todėl jį reikėtų šitaip giedoti:

„Lietuva, Tėvyne brangi,
Mūsų tėvų žeme,
Dievo duotą žmonėms laisvę
Tegu visi remia,
Tegu Tavo vaikai eina
Vien takais dorovės,
Tegu dirba Tavo naudai
Ir žmonių gerovei,
Tegu Dievas Lietuvoj
Tamsumus prašalina...“

Toliau Garsas bendradarbis kartoja tuos pačius Kudirkos žodžius.

Šiame kunigo Kasakaitis „projekte“ net du kartus minimas Dievo vardas.

Jei Kudirka savo tekste būtų paminėjęs Jo vardą, tai, žinoma, himno keitimo klausimas šiandien nebūtų aktualus.

Nežiūrint to, mielam Pittstono lietuvių parapijos klebonui vis dėlto norisi priminti:

„Neminek Dievo vardo be reikalo.“

Tiesa, straipsnio autorius pagaliau prisipažįsta, kad „audra dėl himno nurimo ir visi užmigo.“

Mat, audra vandens stiklinėje...

Jonas Tipliava

MASKVA KEIČIA ŽMONES, BET POLITIKA LIEKA TA PATI...

Šepilovui nepasisekus Viduriniuose Rytuose, Maskva, paskirdama užsienio reikalų ministeriu Gromiką, ruošiasi atnaujinti puolimus prieš Vakarų Europą...

Sovietų bandymas užvaldyti Viduriniuosius Rytus nepasisėkė. Dabar Maskva vėl visas savo pastangas kreips prieš Vakarų Europą.

Taip bent aiškinamas diplomatinuose sluogsnuose staugus Šepilovo nušalinimas, kuris sovietų užsienio reikalų ministrų išbuvo lygiai aštuonių mėnesių ir penkis dienas.

Ar tai yra Šepilovo asmeniškų pralaimėjimas? Ne. Jis buvo tik paprastas vykdytojas

šią savo vakarų klausimais specialistą Gromiką, kuris Amerikoje pažįstamas kaip „Mr. Veto“, nes būdamas Saugumo Taryboje nuo 1946 iki 1949 metų net 26 kartus pareiškė „veto“.

ginklavimosi išlaidas duos progos Gromikui atnaujinti kalbą apie nusiginklavimą, gi artėję rinkimai Vokietijoje leis vokiečius vylioti Vokietijos suvienijimu už pasitraukimą nuo Atlanto pakto.

Kaip matome, Sovietų vyriausybėje žmonės keičiasi, bet jos agresyvinė politika pasilieka ta pati.

PROF. MYKOLUI BIRŽIŠKAI PARAMA

Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarui, Kauno ir Vilniaus universitetų rektoriui, kapitalinių lietuvių literatūros mokslo veikalų autoriui, LRD Garbės Nariui prof. Mykolui Biržiškai šiemet sukanka 75 metai.

Ne tiek amžiaus našta, kiek nelaimingi šeimos įvykiai prislėgė didžiojo mūsų mokslininko pečius. Mirusio brolio Vaclovo svarbių rankraščių tvarkymas ir parengimas spaudai profesoriui neleisdžia atsitraukti nuo rašomojo stalo. Per keletą įtempto darbo mėnesių Mykolas Biržiška jau patikrino, patikslino ir įvairiomis rodyklėmis aprūpino „Aleksandryno“ I tomą, kurį netrukus atiduoda spaustuvėn Kultūros Fondas. Už lietuvišką kultūrinį darbą šiame krašte, deja, niekas neužmoka, nors jo svarbą visi pripažįstame.

Savo vyriausiąjį brolių pastoviai remia prof. Viktoras Biržiška. Aišku, šią paramą greičiau galima būtų pavadinti simboliine, nes ir pats prof. Viktoras gyvena Čikagoje iš labai kuklios senatvės pensijos. Pernai susidarė būrelis tautiečių, kurie, atjausdami sunkią prof. Mykolo Biržiškos šešių asmenų šeimos padėtį, praėjusiais metais kas mėnuo po dolerį (kai kurie vienkartinę sumą) parėmė profesorių. Aukų rinkimą ir persiuntimą tvarkė Dalia Bylaitienė, 239 Lang Rd., San Antonio, Texas.

Sausio 31 d. aš, kaip Rašytojų D-jos pirmininkas, patikrinęs visus man atsiųstuosius aukų lapus, tvarkingai pakvietus gavėju prof. M. Biržiškos, reiškiu padėką visiems rėmėjams ir kviečiu esamus bei naujus aukotojus atsimiti didelį profesoriaus lietuviybės darbą ir sunkiai jam pakeliamus kasdieninės duonos rūpesčius. Prof. Mykolo Biržiškos adresas: 1120 S. Magnolia Ave. Los Angeles 6, California. Vienkartiniai ar pastovūs aukotojai, kuriems tai būtų patogiau, gali pasinaudoti LRD-jos tarpininkavimu (adr.: B. Babrauskas, 1436 S. 50th Ave., Cicero, Illinois).

B. Babrauskas
LRD Pirm.

tos politikos, kurią Kremlius bandė įgyvendinti.

Kada praėjusiais metais birželio 2 d. sovietų spaudoje trimis eilutėmis buvo paskelbta apie Molotovo nušalinimą, Chruščiovas tai padarė ne tik norėdamas įtikti Maskvoj besilankančiam Jugoslavijos diktatoriui Titui, bet turėjo ir kitų tikslų. Naujajam ministeriui buvo pavesta išnaudoti nesutarimus tarp arabų tautų ir vakariečių. Nasserio įsigalėjimas sovietams davė vilčių, kad per Suezą jie pasieks Adeną ir tuo būdu suardys Bagdado paktą, o po jo iširtų Atlanto ir Azijos Pietryčių pakta.

Jei šis sovietų įsiskverbimas būtų pasisekęs Maskvai būtų atsidariusios durys į Afriką.

„Laikas dirba arabų tautų naudai, pareiškė praėjusiais metais vienam egiptiečių žurnalistinei Chruščiovas, Izraelio ir Egipto karas galės sukelti tretinį pasaulinį karą. Bet jūs turite būti kantrūs. Pirmiausia visoms arabų tautoms susivienyti ir sustiprėti...“

Deja, Izraelio pradėtieji karo veiksmai nesukėlė išpranašauto pasaulinio karo. Priešingai, jie atidengė sovietų konspiraciją Viduriniuose Rytuose. Maskvos grasinimas pasiūsti į Egiptą savanorius pažadino ir Ameriką. Gi kruvinos represijos Vengrijoje privertė daugelį žmonių Libijoje, Jordane ir Irake susimastyti apie sovietinio režimo gerumą...

Tačiau fataliniu smūgiu Šepilovui buvo Eisenhowerio doktrina.

Šiandien Maskva savo politiką nori nukreipti labiau prieš Vakarų Europą, paskirdama užsienio reikalų ministerio vietą geriau-

Kada 1943 metais Gromiko atvyko į Ameriką, kaip sovietų ambasados attache, jis nemokejo nė žodžio angliškai.

Po dvidešimt keturių valandų, sakė prezidentas Trumanas, jis mokėjo pasakyti angliškai: „Aš su tuo nesutinku“.

Gromiko yra valstiečio sūnus, gimęs 1909 metais Gudijoje. Jis pasižymi dideliu darbštumu ir būdamas 35 metų jau paskiriamas ambasadoriumi.

Jo privatų gyvenimą galima nupasakoti keliais žodžiais: turi sūnų ir dukterį, mėgsta skaityti Balzacą, Byroną, Shakespeare ir Goethe, renka pašto ženklus, mėgdžioja vakarietiškas manieras ir yra prietaringas.

Gromikui Kremlius esą pavėdęs: atnaujinti nusiginklavimo klausimą politiniame plane, sudaryti Europos saugumo paktą, kovoti prieš „mažąją Europą“ ir „bendrą rinką“.

Būtų klaidinga manyti, kad sovietai visai užmiršė Viduriniuosius Rytus. Šepilovas pasiilkęs partijos prezidiume ir toliau tuo rūpintis, bet Europa šiuo metu rusams atrodo palankesnė manevrams. Anglijos ir Prancūzijos noras sumažinti

PASTABOS

ALGIMANTAS ŠALČIUS

Spaudos reformos Vienybėje turėtų paskatinti iš visur stumti lauk mėgėjiškumą. Pastangos suburti laikraštinkus ir pateikti moderniausias priemones aktualiausias naujienas turėtų būti rimčiausias paskatinimas mėgėjiškumą stumti iš lietuviškos politikos (net pagal Tiesą — „šlykščiai piaunasi kaip vorai stiklinėj“), iš bendruomenės, iš meno.

Veltui visi graudenimai apie lietuviškos nymiką išėivijoje. Mėgėjiškumas, kurį iki šiol lietuviai taip nuolankiai toleravo savo laikraščiuos, teatroos, minėjimuos ir organizacijose yra tikra lietuviškos išnykimo garantija. Tikrąją kultūrą kuria profesionalai. Jų kūriniai tampa deimantukais, kurie žėri ir garsėja kur juos bepadėtum.

Štai V. K. Banaičio opera „Jūratė ir Kastytis“ — 3 valandų opera, dėl kurios, dar nepabaigtos, jau spėjamos varžytinės. Parašytą Amerikoje, čia gyvenančio kompozitoriaus kai kas laikytų tai amerikietiška opera, tačiau Lietuvos kultūrininkai vis labiau nerimsta ne išdrįsdami pasiūlyti savo viešpačiams parsirašyti kūrinį Vilniaus operai. O tuo tarpu trūksta kelių šimtų žaliųjų šios operos perrašymui, orkestravimui ir išleidimui. Lietuvių politinius ir kultūrinius veiksmus monopolizavę mėgėjai tų žaliųjų šiam tikslui „tikrai neturi“.

Mėgėjiškumas infomacijoj

Kiek jau kartų ALT, VLIK'o, I.L.K. profesionalai politikai iškilmingai po kiekvieno nusifotografavimo „konferencijos proga“ vis deklaravo tvarkysią infomaciją svetimomis kalbomis apie skriaudžiamą Lietuvą!

O praėjusią savaitę, vienam priėmimo toks žymus publicistas iš N. Y. Tribune sakės seniai noris parašyti apie Lietuvą, bet vis negaunąs įdomios medžiagos...

Arba Catholic Hour, visoje Amerikoje matomos TV programos ruošėjai, nustebo, kai toks jaunas žurnalistas ir rašytojas pasipiktino, kad jų žinios, jog „katalikiška Lietuva teatsirado 1918 metais iš Smolensko ir Vitebsko gubernijų žemių“, esančios ne visai tikslios. Vistiek pat jie sakė, kad ruošią programą tik apie Albaniją, Bulgariją ir, berods, Lenkiją. (Leonardas Šimutis, ALT pirmininkas, pasirodo besąs „ruošėjų“ organizacijos vicepirmininkas!)

Arba vėl, praėjusią savaitę WQXR, The New York Times radiofonas, paskatintas tokios lietuviškos sekmdieninės „Folk Music of the World Program“, Valentino dienos proga pateikė dvi „meilės dainas“, įdainuotas Mikulskio ansamblio — „Eikime mudu abudu“ ir „Ar aš ne viešnele“. Ta pačia proga pažymėjo, kad lietuviai mini nepriklausomybės paskelbimo dieną...“ kada Kaizerio armija

AR MES MOKAME GINČYTIS?

Nesistenkime kitiems per prievartą įpiršti savo nuomonę. Atidžiai išklauskime kito asmens kalbą. — Duokim progos savo oponentui „pasitraukti“.

Dažnai pasitaiko atsitikimų kada mums tenka įtikinti kitą asmenį sutikti su mūsų pažiūra. Jam nesutinkant, užsigau name. Tokiu atveju mes šaukiame, grasome, pajuokiam ir bandome per prievartą įpiršti savo idėją, pervertindami mūsų įrodymus ir nuvertindami oponento idėjas.

Toks ginčo būdas yra netikęs. Yale universiteto profesorai C. I. Hovland, I. L. Janis ir H. H. Kelly, ilgai tyrę šį klausimą, rado, kad geriausiai tinka žemo spaudimo technika, kai nesikarščiuojant patiekiami faktai ir nevartojama jokių grasinimų ar kokių nors bandymų naudoti jėgą.

Šiuo reikalu buvo atlikta įvairūs bandymai studentų tarpe ir nustatyta, kad jie greičiau pakeičia savo nuomonę, kai antra pusė ramiai o ne aistringai, patiekia faktus.

Profesorai A. C. Busse ir R. C. Borden septynerių metų bėgyje New York'e išklause apie 10,000 ginčų tarp šoferių, tarp vyro ir žmonos, tarp pardavėjų ir pirkėjų ir Jungtinių Tautų Organizacijoje.

Jie priėjo išvados, kad diplomatomams Jungtinėse Tautose sekasi blogiau įpiršti savo idėjas negu keliaujantiems prekybininkams. Kodėl? Todėl, kad prekybininkai stengdamiesi įkalbėti savo pažiūras klientui jo neužgauna, jie žino, kaip reikia elgtis su žmogaus prigimtimi ir neveikia prieš ją.

Pasakyk žmogui, kad jo idėjos yra kvailios, ir jis tuo labiau jas gins. Išjuok jo pažiūras, ir jis atkakliai jas gins, norėdamas išvengti gėdos. Gra- pasitraukė ir paskelbė Lietuvą nepriklausomą nuo Rusijos... Rusija pasirašė Versalio sutartį (?) bet netrukus ją sulaužė...“ Gi tas pats New York Times vasario 16 proga sugebėjo įsidėti kuo puikiausią vedamąjį!

Mizariška sensacija

Brooklyno lietuviai visą savaitę įvairiai komentavo Rojaus Mizaros dalyvavimą tautininkų minėjime. Vieni sakė, kad čia aiški naujojo ministro Gromyko įtaka, kuris irgi visada mėgęs lankyti buržuazinius parengimus. Kiti, kad Mizara esąs paveiktas Tiesos noro bendradarbiauti su išėiviais kultūrininkais, kad šie „susijungtų su tauta kultūriniam bare.“ Mizara, girdi, bijas, kad tas „susijungimas nepasidarytų be jo.

Kaip ten bebūtų, ar Laisvės redaktorius Rojus Mizara paklydo, nutarė ar buvo pasiūstas, kaip kas prisiekinėja, girdėję jį vienam Lietuvos valstybės pareigūnui šitaip postringaujant:

„Gal dar ateis laikai, kai dirbsim kartu...“

sink jam, ir jis visiškai nekreips dėmesio į jūsų mintis, nors jos būtų ir labai geros.

Vienas iš stipriausių žmogaus prigimties akstinių yra išsilaikymo, savisaugos jausmas. Mūsų pačių apsaugai, mes būname atsargūs priimdami kitų idėjas. Siekdami įpiršti kitiems savo idėjas, mes ištikrųjų bandome pasiekti kito asmens pasąmonę, nes jokia idėja tol nėra priimta, kol pasąmonė jos nepriims.

Pasąmonė gali priimti idėją tik sugestijos ar įtaigos keliu, tai yra daugiau ar mažiau nepastebimai įterpiant idėją į kito pasąmonę. Kiek jums tai seksis atlikti, nuo to priklauso ginčo laimėjimas.

žemiau patiekiamos šešios išbandytos taisyklės ginčui laimėti:

1. **Leisk kitam asmeniui išdėstyti jo argumentus.** — Nepertrauk, nes tai įžeidžia kito asmens „aš“ ir sutrukdo jo pasirošimą kalbėti. Jei nori, kad jūsų pačių mintys būtų išklusomos, pirmiausia išmok išklausti kitą asmenį.

Taip pat naudinga porą kartų paprašyti kitą asmenį pakartoti jo svarbiausius argumentus, nes tai sumažina jo priešingumo jausmą.

2. **Lukterėk prieš atsakydamas.** — Jei kas nors stato jums klausimą, žvilgtėk į jį ir šiek tiek palauk prieš atsakydamas. Tokiu būdu jūs jam parodysite, kad jūs laikote jo klausimą pakankamai svarbiu ir jį apsvartote. Jei jūs atsakydamas per ilgai uždelsite, jis susidarys įspūdį, kad jūs vengiate aiškiaus atsakymo. Jei jūs nelaukdami sakote „ne“, jis galvos, kad jūs nenorite skirti laiką jo problemai apgalvoti.

3. **Nenorėk laimėti visu 100 nuošimčių.** — Ginčydamies, mes dažniausiai bandome įrodyti, kad mes absoliučiai teisingi, o kitas asmuo visais klausimais klaidingas.

Gabus įtikintojas visada šiek tiek nusileis ir kai kuriais klausimais sutiks.

Jei kitas asmuo kai kuriais atžvilgiais teisus, reikia tai pripažinti. Jei jūs nusileisite neesminiais klausimais, kitas asmuo, greičiausia, nusileis, kai jūs paliesite svarbų klausimą.

4. **Saikingai ir tiksliai išdėstyk savo argumentus.** Kai mums prieštaraujama, mes linkę perdėti mūsų argumentus ir norime taip stipriai paveikti mūsų oponentą, kad „jis nei žodžio negalėtų pasakyti“. Bet tai nereiškia, kad jis priėmė mūsų idėją ir veiks pagal ją.

5. **Kalbėk remdamasis kitais asmenimis.** — Gabus prekybininkas naudoja patenkintų klientų liudijimus. Kandidatas į viešą tarnybą remiasi gerai žinomų organizacijų ir asmenų pareiškimais. Jei jis pats apie save sako, kad jis esąs

geriausias, išmintingiausias ir geriausiai tai vietai tinkąs kandidatas, balsuotojai abejotų jo pasakymu. Tačiau, jei žymi organizacija tai tvirtins, greičiausia, tai padarys įtakos.

Remiantis kitais asmenimis, galima naudotis dokumentais, statistikomis, istorija, žymių asmenų citatomis.

6. **Sudaryk progą oponentui išvengti gėdos.** Dažnas būtų laimingas pakeisti savo nuomonę ir sutikti su jumis, jei jis nebūtų per daug kategoriškai gynęs savo poziciją. Sutikdamas su jumis, jis turėtų prisipažinti klydęs, beveik melavęs. Palik jam atviras duris, pro kurias jis galėtų pasprukti, nepatirdamas gėdos. Negana įtikinti kitą asmenį: taip pat reikia žinoti, kaip išgelbėti jį iš nemalonios padėties. Tai galima atlikti šiais dviem metodais:

1. **Prileisk, kad oponentas, pradėdamas ginčą, nežinojo visų faktų.** Jūs galėtumėte pasakyti, kad panašiomis aplinkybėmis kiekvienas taip galvotų, ir jūs taip galvojote, kol negavote visų informacijų, pakeitusių visą vaizdą.

2. **Patar koki nors kelią, kad oponentas surastų „atpirkimo ožį“.** Pav., pirkėja grąžina krautuvei suknelę, tvirtindama, kad ji niekuomet nebuvo vartota, nors pardavėjas mato aiškius valymo ženklus. Tokiu atveju pardavėjas galėtų pasakyti, kad, galbūt, kas nors iš jos šeimos per klaidą buvo nusiuntęs šią suknelę į valyklą, kas ir jo šeimoje buvo pasitaikę, nes iš suknelės aiškiai matyti, kad ji buvo valyta. Pirkėja mato įrodymus — ji pati puikiai žino, jog ji klaidinga — ir štai čia jai sudaroma puiki proga atsipašyti. Tai ir yra atviros durys, pro kurias ji gali pasprukti.

J. Str.

Lietuvoj mire

E. Gustaitiene

Gruodžio 29 d., Suvalkų Kalvarijoje, mire Elzbieta Kubiliūtė-Gustaitienė, žemvaldžio Mykolo Gustaičio žmona, Gražinos Krivickienės, Washington, D. C., Janutės Jonynienės, Jamaica, N. Y. ir žurnalisto-rašytojo Algirdo Gustaičio, Los Angeles, Calif., motina.

Velionė dar prieškariniais metais garsėjo, kaip išskirtina lietuviškosios tautodailės kūrėja ir puoselėtoja. Dukterims lankant gimnaziją, Lietuvos Pažinimo kuopelės nariams Elzbieta Gustaitienė yra sudainavusi virš 360 retų lietuviškų dainų. Apie 200 šių dainų, dukters Gražina ir Janutė Vokietijoje pokariniais metais atkūrė. Dalis šių dainų, Gražinos Krivickienės pastangomis, buvo išleistos atskira knyga. Kita dalis randasi lietuvių tautotvinkų archyvuose.

Kada kitos dvarininkės važinėdavo po kurortus, Elzbieta Gustaitienė pramogaudavo savo ūkyje ausdama, prižiūradama gėlyną ir visad dainuodama. Jos audiniai dabar dažnai reprezentuoja lietuvių liaudies meną šiam krašte. Elzbieta išausdavo reto gražumo audinius. Išleisdama dukteris, Elzbieta kiekvienai padovanojo lėlinių rankšluosčių, staltieses, daugybę kitų audinių. Buvo kilusi iš Ludvinavo apylinkės, brolis buvo aukštas Lietuvos kariuomenės karininkas. Mirė sulaukusi nepilnų 80 metų.

GLOBE TRAVEL SERVICE

1991 BROADWAY
(Tarp 67 - 68 gtv.)

NEW YORK 23, N. Y.
Telefonas LY 5-0900

GARANTUOJAMAS PRISTATYMAS
BE ATSKIRO ATLYGINIMO

Kalbame lietuviškai

Specialiu susitarimu su Intourist (Maskva) Siunčia siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Sąjungą iš anksto apmokėtu maitu. Paštu gautų siuntinių sąskaitas išsiunčia
TĄ PAČIA DIENA

MES NE TIK PRIŽADAME, BET IR PADAROME

Kiekvienam siuntiniui duodamas individualus patarnavimas.
PAKUOJAME SAVO PATALPOSE.

Siuntinius išsiunčiame kiekvieną dieną

PRAŠOME ĮSITIKINTI

Reikalaukite raštu paruoštų siuntinių katalogų ir infomacijų.

Moterų Vienybė 1957 metais...

DEŠINĖJE: Moterų Vienybė savo socialinio pobūvio metu. Iš kairės į dešinę (pirmoje eilėje): S. Damkuvienė, A. Buividienė, O. Petrash, M. Jokūbaitienė, P. Šimenienė (pirmininkė) U. Bacevičienė, A. Krulikiene, E. Baltuvienė. Antroje eilėje: H. Dobson, M. Šalinskienė, E. Styrienė, P. Atkočaitienė, N. Kulbokienė, J. Mikolainienė, H. Kulber, O. Budraitienė, J. Trečiokienė. Trečioje eilėje (stovi): A. Karvelienė, V. Gaigalienė, T. Norkuvienė, O. Litvaitienė, H. Povilanskienė, O. Žarnauskienė, M. Bernotienė, A. Mažeikienė, A. Blake, A. Podžiuvienė, A. Povilauskienė, A. Sinušienė, A. Kupčinskienė, G. Katilienė, A. M. Kasper.

Vienybės nuotrauka

**Nepamirškite
atnaujinti
prenumeratą**

**...Moterų Vienybė
1934 metais!**

APAČIOJE: Dabartinė Moterų Vienybės valdyba, Solė Viliūnaitė, pirmininkė, P. Šimenienė, pirmininkė, U. Bacevičienė, Im. sekretorė, A. Karvelienė, vicepirmininkė, Ald. Krulikiene, sekretorė.

IR KANAPIŲ DIEVAS...

linus, kaip aš pati ir nepalik mūsų nuogų stovėdama ant vienšos kojos.

serio leidykloje. Juk ir spausdinimas svarbu: jei raidžių rinkėjai ir korektoriai nesupranta spaudinio kalbos, tai pasitaiko kerėbliškų iškraipymų. Kad ir tokis sakinytis: „Smek, Smek Perleuenu!“ Taip šaukė vyrai, pasiruošę arli. Tokio rezginio nei pats Saliamonas nesupras! Tuo tarpu čia paprasčiausias lietuviškas raginimas arklui: „Smek, smek per velėną!“

Kitas klaidų šaltinis – autorių religinis uolumas. Ir Lasickis ir Lasieckis buvo protestantai, su visu širdies karščiu ėmėsi naują modernų tikėjimą globoti ir platinti. Jie galvojo: juo daugiau pagoniškų dalykų išvilks aiškėn, juo pagoniškumas daugiau bus pažemintas, o krikščionybė išaukštinta. Tuomet protestantizmas žemaičiuose klestėte klestėjo. 1576 m., anot Bažnyčios istoriko Kojalavičiaus, bebuvo likusios vos 6-7 katalikų parapijos. Tokiomis aplinkybėmis, ir nekalčiausius žemaičių papročių elementus paskaitė dievybėmis. „Sakysim, sluotražj, iš kurio piktai savo laiku juokėsi kruopštusis Simanas Daukantas. Priejo ligi to, jog 8 dievybių paskirties nei pats Lasieckis nepajėgė paaiškinti.

Vienoje vietoje Lasieckis tiesiog apsijuokė. Anot jo, pagoniškas dievas Krikštas saugojęs palaidotųjų kapus. Tuo tarpu pats vardas aiškiausiai yra krikščioniškas. Arba kitas pavyzdys: Strykovskis mini kažkokį Chaurirarij, kuriam nei iš tolo negalima pateikti kokio įmanomo aiškinimo!

Kitas klaidų šaltinis buvo didelis laiko tarpas. Kai tie veikalai buvo rašomi, žemaičiuose nuo krikščionybės pradžios buvo praėję apie 160, o kitose Lietuvos dalyse – apie 200, pagaliau Prūsiose ir Livonijoje – apie 300 metų ir daugiau metų. Vadinasi, žmonės buvo pakrikštyti, turėjo laikyti pamaldas ir klausyti pamokslų. Jie buvo įsiėmę jau ir krikščioniškų

savokų. O su pagonybe ir jų apeigomis turėjo slapstyti – tai baudė ir dvasinė ir pasaulinė vyresnybė. Tačiau senasis lietuvių tikėjimas jau buvo išsigimęs. Tuo tarpu mūsų minėti autoriai viską ėmė už gryną pinigą.

Ir dar viena aplinkybė – senasis tikėjimas buvo prisiglaudęs kaimo žmonėse, t. y. žemajame luome. Aukštieji sluogsniai jau buvo sukrikščionėję, vadinasi, dvasiniu atžvilgiu atskilę nuo likusios tautos dalies. O reikia atsiminti, kad aukštesnysis luomas anuomet vadovavo ne tik kariniam, politiniam, bet ir religiniam lietuvių ir visu aišėiu gyvenimui. Tačiau jo žinioje ir globoje buvo senovinės religijos sistema, dievybių savokos ir apeigų turinys. Žemas luomas gal būtų vykdė bei praktiko religinius veiksmus, o apie patį turinį turėjo neaiškų ir, palyginti, miglotą supratimą. Ir štai, kaip tik čia XVI amžiaus rašytojai ėmė religinę medžiagą.

Dėl to nereikia stebėtis, jei Lasieckio minimi 70 su viršum lietuviškų dievų yra daugiau nei abejotinos vertės. Tas pat pasakytina ir apie Vaižganto vardą. Ar tokia dievybė iš viso buvo, ir ar šis vardas teisingas, kol kas negalima pasakyti. Galimai įmanoma supratimą apie senovinę lietuvių religiją galės duoti tik lietuvis mokslininkas. Reikės surinkti visas seniausias istorines žinias, jas palyginti ir surikiuoti. Paskui imti pasakų, padavimų, palarlių, burtų, papročių, žodžių, tautosakos ir etnografinės medžiagą. Pagaliau, atsižvelgti į mūsų kalbą ir jos dėsnius. Visos šios žinios dar reikės palyginti su kitų tautų religijomis ir istorinėje švietimo pateikti kaip religinę sistemą.

Bebaigiant, verta priminti, jog senovinė religija buvo sumizgusi su lietuvių tautos dvasia. Ji bus suvaidinusi didelį vaidmenį tautos ir net jos kalbos išlikimui. Dr. J. Matusas

KRYŽKELĖS

A. VIENUOLIS

LIETUVIAMS PADĖJO MIŠKO DVASIOS?

Jie šaudė kryžiuočius iš lankų pasirinkdami, kaip varnas...

— Mėginau, viešpatie, ir žegnojau, ir švento Jurgio vėliava mosavau, — sėdi už medžių kamienų, ir gan, o į lanką ir nemano rodytis.

Anglai greit išsirikiavo ir, suglaudę savo eiles, patraukė į mišką prieš nematomą priešą. Priešaky, per kalaviją viens nuo kito atstumo, jojo patys narsieji riteriai, blizgą savo šarvais ir plačiais ilgais kalavijais. Užpakaly jų — ginklanešiai, o pas-
kui jau traukė geležinė pėstininkų grandinė. Grafas Derbi, lydimas keleto narsių riterių, skraidė ant savo greito žirgo nuo vieno sparno prie kito, žegnojo iš tolo mišką ir laikė atstatęs savo skydą, kuriame buvo užtaisyti šventų relikvijų trupinėliai ir Kristaus grabo gabaliukas. Lietuviai nesirodė ir iš miško nepuolė, o kai anglų riteriai prisartino, paleido į juos debesį strėlių. Geležinės anglų eilės nė krūst. Strėlės vienos atsoko nuo metalinių riterių šarvų, kitos sulūžo; iš taip toli tik retam kuriam pataikė per antburnį į veidą ar į geležimi nepriedanglą vietą. Įsitikinę, kad reikalą turi ne su miško dvasiomis, o su žmonėmis, anglai įsidrąsino ir nuogais kalavijais įpuolė į mišką. Bet čia iš karto jų geležinės eilės sudrebėjo. Daug kas iš raitelių, pervertė iečių, nuvirto nuo balnų, kitų suklupo sužeisti arkliai. Ir tik dabar pamatė riteriai, kad priešų yra daug ir kad jie gerai ginkluoti ne tik geležiniais šalmiais ir žalvariu apkaustytais skydais, bet kiti turėjo ir Bizantijos darbo kalavijus. Nežiūrint sunkių šarvų, jie kaip skruzdės krutėjo miške, bėgo nuo vieno riedžio kamieno ir slėpėsi už kito. Vieni jų, regėjos, bėgo tolyn, kiti grįžo atgal; svaidė ietis, leido iš lankų strėles ir vėl bėgo, ir niekaip raiteliai negalėjo jų pasiekti nei kalavijais, nei kirviais. Miško tankumas, nukautų arklių ir žmonių lavonai, sužeistųjų vaitojimas visai suardė jų geležines eiles. Tuo tarpu lietuviai pėsti ir raiti ant savo mažučiu arkliukų čia puolė, čia bėgo, čia vėl grįžo ir vis viliojo priešą giliau į girią, o į viliojė paleisdavo į darbą ir Bizantijos kalavijus. Grafas Derbi, pamatęs, kad jau daug jo raitelių ir pėstininkų nukauta ir sužeista, suriko „vardan dievo“ ir puolė su savo riteriais į pačią lietuvių tirštumą. Bet toji tirštuma vienu metu praskydo, o į juos jau ir iš šonų pradėjo mėtyti mažutes plonutes ietis.

Kai anglams atvyko pagalbos ir kai Ragainės komitatas su savo knechtaiš norėjo užėti lietuviams iš šono, jie pakliuvo į tokią makalynę, kad vos išviliojo. Lietuviai šaudė juos iš lankų pasirinkdami, kaip varnas. Prancūzų riteriai, pamėginę pulti priešą iš kitos pusės, pateko į kitus spąstus: daugelį jų ištaškė griūdami iš anksto lietuvių papliauti medžiai. Smarki kova truko visą dieną. Tik į vakarą sujungtos sąjungininkų jėgos išspaudė lietuvius iš miško, bet atvirame lauke jie nesikovė ir pasitraukė.

Kai po mūšio surankiojo iš miško nukautus ir sužeistus žvurus ir priešus, tai ne tik prastieji kariūnai, bet ir patys riteriai buvo tos nuomonės, kad lietuviams miškuose kariauti padeda jų dievai ir miško dvasios.

Kryžiuočiai jau žinojo lietuvių palinkimą kautis miškuose, todėl jie ir šį kartą buvo atsargūs ir nukentėjo mažiausiai. Užtat svetimšaliams šis susitikimas iš karto atėmė norą veržtis į mūšį pirmūnams.

Vytautas su savo pulkais ir lauke, ir girioje kovojo vienodu narsumu. Kai tarp Trakų ir Kauno įvyko didelis mūšis su Skirgaila, visi svetimšaliai pamatė, kad su lietuviomis ir žemaičiais nėra jau taip lengva kautis, kaip kad jiems buvo pripasakota iš anksto. Todėl ir kryžiuočiai, ir jungtinė svetimšalių riterių kariuomenė traukė iki pat Vilniaus nebeįleisdama į didesnį mūšį. Nors ir buvo mažesnų susitikimų su lietuviomis, tai tik laukuose.

XXI

1299 metų rugsejo mėnesio ketvirtą dieną anksti rytą, dar nepatekęs saulei, kunigaikštis Vytautas, Anglijos grafas Derbi, Saksonijos hercegas, markgrafas Fridrichas su savo palydovais ir dar keli

aukštos kilmės riteriai padarė vingį ir, šuoliais užjoję ant stataus Vilnelės kalno, nustebo: apačioje, po jų kojų, apriesta upėmis ir kalnais, matėsi Vilniaus tvirtovė, kuri susidėjo iš keturių pilių. Apie tvirtovę iš vienos pusės kaip gyvatė rangėsi vynuojosi ir šniokštė Vilnelė, o iš kitos — tyliai srūveno plati Neris. Jų skaisčius vandenys plovė pilių sienas. Dvi pilys, žemiau pastatytos, buvo akmeninės ir atrodė naujos ir labai tvirtos. Kitos dvi stovėjo ant kalnų ir buvo apvestos mediniais sustiprinimais. Ypač pasakiškai atrodė viršutinė pilis, kuri vainikavo kalno viršūnę ir, apaugusi dideliais medžiais, atrodė it užburta.

Apie tvirtovės sienas ir paneriu knibždėjo mediniai namukai. Trys naujos bažnytėlės savo varpinėmis stiepėsi į dangų ir žibėjo paauksuotais kryžiais. Jos tarytum norėjo pažvelgti ir pamatyti, kas dedasi tvirtovėje ir ten toliau už miesto. Paneriu vingiavo siauros, kreivos gatvelės ir, išvedusios iš miesto, bėgo siaurais keliais į miškais apaugusias kalvas, į laukus ir tarpukalnes.

Ne tik pats Vilniaus miestas, kurio gyventojai jau suskubo susigabenti į pilis, atrodė kaip išmiręs, bet ir pačioje tvirtovėje iš karto negalima buvo įžiūrėti jokio judėjimo. Iš tikrųjų, viskas atrodė kaip sapne, kaip užkerėta.

Ilgai svetimšaliai didikai žiūrėjo ir negalėjo atsigėrėti. Tokio vaizdo — tokios miškų, kalnų ir upių harmonijos, aprietusios tvirtovę, pilis ir miestą, jiems neteko matyti.

— Kokia puiki ir nuostabi tvirtovė! — pagaliau prabilo Anglijos grafas Derbi ir žvilgtėrėjo iš šono į susimąsčiusį Vytautą.

Vytautas jam nieko neatsakė.

Patylėjęs grafas pridėjo:

— Per maža mes atsivežėme taranų tokioms pilims griauti.

Tuo tarpu, kai kiti riteriai didikai linksmi nusiteikę žiūrėdavo pilis ir gėrėjosi Vilniaus apylinkėmis, kunigaikštis stovėjo rūstus, susimąstęs ir tarytum klausėsi, apie ką ten šniokštė ipykusi Vilnelė ir ką kalbėjo, plaudamos Kreivosios pilies sienas, Neris bangos.

Daugiausia dėmesio kunigaikštis kreipė į Kreivąją pilį ir, raukdamas kaktą, rijo ją akimis.

— Tegyvuoja! Gyvuok! Gyvuok! — atnešė vėjelis iš apačios į kalno viršūnę neįžiūrimų žmonių šūkavimą.

Kai riteriai gerai išžiūrėjo, pamatė vienos pilies kieme tūkstančius krutančių šalmų, įžiūrėjo ir pačius žmones, kai tie, matyt, išklausę savo viršininko kalbos, pradėjo šūkauti ir skirstytis į savo vietas.

Kai prasisklaidė ūkas, riteriai pamatė ir kitose pilyse didelį žmonių judėjimą; žiūrėjo ant tvirtovės sienų ir armotas, kurios žiopsėjo į lauką ir lyg ieškojo sau aukų. Sąjungininkai supo miestą iš visų pusių.

Visomis tarpukalnėmis, šlaitais, paneriu ir per kalnus traukė į Vilnių šarvuotų karžygių voros ir giedojo šventas giesmes; kiti kėlėsi per Nerį. Ryto ūkanose plevėsavo jų vėliavos, iš šalmų šmėseliavo lankščių plunksnų pluoštai ir krutėjo tikras iečių ir ragotinių miškas.

— Žiūrėkite, žiūrėkite, — mūsiškiai jau tvirtovę puola, — susirūpino trumparegis Saksonijos hercegas ir parodė Vytautui ir visam didikų būriui į mišką, iš kurio išėjo raitelių vora ir šuoliais pasuko prie pilies.

— Tai ne mūsiškiai, tai pilies įgulos dalis. Žiūrėkite, jie tuojuo mus puls, — tarė nepakrutėjęs Vytautas ir vėl žiūrėjo į tvirtovę ir lyg ką skaičiavo.

Tuo metu užgriuvo paneriu ordino maršalka su savo kariuomene ir prancūzų riteriais. Riteriai lietuvių nepažino ir pamanė, kad tai koks nors Vytauto būrys. Kryžiuočiai, pamatę raitelius, norėjo jiems pastoti kelią į pilį, bet, kol pasiskiaistė, kol išsirikiavo kovai, lietuviai juos puolė pirmieji ir keletą jų paklojo.

(Bus daugiau)

LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIJO VAJANDA JAU 16 TUS ME-
TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ
LIETUVĮ DIDŽIOJO NEW-YORKO
N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KU-
RIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

ŠEŠTADIENIAIS NUO 4:00 iki 5:00 VAL.PP.

STOTIS WEVD

(1330 KIL, IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS - JOKUBAS J.

STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE N.Y.
WAVERLY 6-3325

Casino Theater - 86 St.

210 EAST 86th STREET - NEW YORK CITY

Nuo kovo 1 iki 7

3 TAGE MITTELARREST

Maria Lito - Walter Muller

DAS KREUZ AM JAGERSTEIG

Armin Dahlen - Jester Nafe

Wagner Theater

110 WYCKOFF AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(arti Dekalb Ave)

Nuo kovo 1 iki 6

DIE WIRTIN AN DER LAHN

Oskar Sima - Ingrid Pan

DIE SCHWEDISCHE NACHTIGALL

Ilse Werner - Carl Diehl

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

PARK FLORIST

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas

80-15 JAMAICA AVENUE

(Skeriami nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 9-3112

REPUBLIC WINE

&

LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS

JOKUBAČIAI

322 UNION AVENUE

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 7-2089

LIETUVIŠKOJI CHICAGA

DEŠINĖJE: Senatorius Knowland su palydovais ir Dainavos ansambliu scenoje. Iš kairės į dešinę: Chicagos Liet. Tarybos pirm. T. Blinstrubas, konsulas Daužvardis, sen. Knowland, Sanitarinio distrikto prezidentas Olis ir ansamblio dirigentas Stasys Sodeika.
(V. Noreikos nuotrauka)

Chicago ir Cicero

Juozas Arstikys, inžinierius, buvęs tremtinys, dabar Amerikos pilietis, nuo pat savo įsikūrimo Cicero, yra lietuviškai-katalikiškojo darbo centre. Be jo, nebuvo nė vieno lietuviško pasireiškimo. Šių metų vasario 16 dienos didingas minėjimas Cicero, yra daugumoje Arstikio nuopelnas. Jis kuklus, bet dirba Lietuvai, kiek gali. Ačiū jam – sako ciceriečiai.

Gabrielius Gedvilas, Chicagos universiteto teisės mokslų studentas, yra Cicero Bendruomenės valdybos narys. Jo motina, Sofija Laucevičiūtė-Gedvilienė yra baigusi Šveicarijoje aukštuosius komercijos mokslus. Jos sūnus – Gabrielius – šiandien stovi Amerikos lietuviškos studentijos prieškalyje, jo gabi plunksna puošia lietuviškos spaudos puslapius.

Dr. Vanda Suogienė, (rašytojo Balio Sruogos našlė) autorė naujos Lietuvos istorijos, šio laiku gyvena Texas. Ji sako, kad civilizacija ten dar niekur pasatlyje nematyta. Bet kultūra, šimtmečiais atsilikusi. Greit ji atvažiuoja į Cicero gyventi ir kurti.

Vytautas Staneika, buvęs Laisvosios Lietuvos vyr. redaktorius, jau gerokas laikas turi savo svetainę Chicagoje.

Konstantinas Petrauskas, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių Chicagos skyriaus sekretorius, sako, kad Tysliava, kaip vienintelis Lietuvos savanoris turįs savo laikraštį, gali ir turi suvaidinti didelį vaidmenį kovoje dėl Lietuvos laisvės. Savanoriai tiki tam.

APAČIOJE: Taip Chicagos lietuviai, susirinkę minėti Vasario 16, pasitiko senatorių Knowlandą.

(V. Noreikos nuotrauka)

SEN. KNOWLAND TARP CHICAGOS LIETUVIŲ

Šių metų Vasario 16 d. minėjimas Chicagoje buvo prarastas labai sumaniai ir Lietuvos reikalui naudingai. Dalyvavimas eventualaus kandidato į JAV prezidentus per 1960 metų rinkimus, republikonų vado senato, senatoriaus W. F. Knowland į tą minėjimą atkreipė ne tik mūsų tautiečių, bet ir amerikiečių dėmesį. Didieji Chicagos laikraščiai nepasigailėjo vietos nuotraukom ir ilgesniam senatoriaus kalbos atpasakojimui.

Sen. Knowland priminė Lincoln'o žodžius, kad tauta negali egzistuoti, jei tik viena jos dalis yra laisva, o kita vergijoje. Šiandien tai taikytina visam pasauliui. Ateinančiuose rinkimuose tiek republikonai, tiek demokratai turėsį eiti laisvės žmogui obalsiu. Sovietų Sąjunga savo taikos troškimą galinti įrodyti tik atpleisdama Lietuvą ir kitus pagrobtus kraštus. Tie kraštai turį teisę patys apspręsti savo likimą.

Šalia šių daugiau bendro pobūdžio žodžių senatorius pasisakė prieš ūkinę pagalbą sovietų satelitams, aiškindamas, kad jų režimams negalima pasitikėti. (Ši jo kalbos vieta buvo amerikiečių didžiosios spaudos ypatingai pabrėžta, turint

galvoje derybas su Lenkijos Gomulkos vyriausybe dėl 100 milijonų dolerių paskolos.)

Senatoriaus tiesi ir atvira kalba lietuvių klausytojų buvo šiltai ir dėkingai priimta. Pats oratorius buvo sutiktas ir išlydėtas ilgai trukusiom ovacijom.

Po minėjimo dienraštis **Draugas** konstatavo, kad senatoriaus „pakvietimo iniciatoriai yra daugiau negu sveikintini“. Paminėti tų iniciatorių pavardes laikraštis, atrodo, neturėjo drąsos. Mintis pasikviesti Knowlandą, žinomą savo aiškiu prieškomunistiniu nusistatymu, atėjo dabartiniam Chicagos ALTo pirmininkui T. Blinstrubui (taut.). Jis gavęs Tarybos pritarimą paprašė adv. Antaną Olio pagalbos. Olio ryšiai ir įtaka praverė. Knowlandas sutiko keliom valandom atskristi Chicagon.

Savo kalboje T. Blinstrubas palietė tautinės vienybės reikalą. Kaip žinia, šiuo klausimu daug kalbama, tačiau mažai daroma. Kalbėtojas siūlė į lietuvišką veiklą įtraukti naujus žmones su naujais metodais. Gal tiems sektųsi geriau. Dabar kai kurie veikėjai vienybę įsivaizduoja kaip laisvę jiems

daryti tai, kas jiems patiems patinka, nesiskaitant su kitų norais ir pageidavimais. Savime aišku, kad tos mintys buvo iškritikuotos **Naujienų ir Draugo**. Girdi, kam priekaištauti vienybės stoką tiems, kurie gausiai atsilankė šiame minėjime. Tačiau toks samprotavimas buvo kalbėtojo minčių iškraipymas. Lietuvių dauguma supranta vienybės naudą. Jos nesugeba ar nenori suprasti „viršūnės“ – tikri ar tariami vadai. Ir to nereikia nuslėpti.

Ir Antanas Olis savo žodyje palietė vienybės reikalą. Blinstrubas jį pristatė kaip vienybės šalininką, kuriam tenka dėkoti, kad prasidėjęs skilimas plinta palyginti lėtai. Olis paaiškino, kad ALTas yra vienintelė „formulė“, kuria buvo galima surasti po ilgų ir sunkių derybų apjungti visas patriotines grupes į vieningą darbą už Lietuvos išlaisvinimą. Ta proga jis paminėjo nesklaidumus BALFe, kas žinoma vėl sukėlė **Draugo** nepasitenkinimą. Girdi, Olis turėtų žinoti, kad apie BALFą kalbėti yra kitų progų. **Vienybėje** tačiau jau buvo pastebėta, kad „perversmas“ BALFe buvo bandymas visuomenės reakcijos. Jei ji tą „perversmą“ praleis negirdomis,

vadinamos katalikiškos grupės su socialistų pagalba bandytų panašiai įsitvirtinti ir ALTe. Turint galvoje tas pastangas ir planus, abiejų tautinės srovės veikėjų kalbos buvo vietoje ir reikšmingos. Iš viso šį minėjimą galima laikyti gražiu tautinės srovės atsakymu į nesvarius kitų grupių kėsulius „viešpatauti“. Tos srovės veikėjai suruošė tikrai gražų ir prasmingą Vasario 16 minėjimą ir pelnas -- už bilietus surinkta 1830 dol. aukų gauta 5,713 dol. -- eina ALTui, nepaisant to, kad tautininkai nera patenkinti tų pinigų sunaudojimo būdu.

Kalbant apie pačio minėjimo pravedimo būdą, tenka pastebėti Blinstrubo pastangas jį praveisti galimai greičiau ir sklandžiau, bet dėl to nenuskraudžiant reikiamo orumo. Legionieriams įnešus veliavas, Biežienė vadovavo himnų atlikimui, katalikų ir evangelikų kunigai sukalbėjo invokacijas, laisvės kovų invalidas Dobilas perskaitė Nepriklausomybės aktą, kurį sekė trumpas, bet įspūdingas žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas. Blinstrubas ir Olis kalbėjo labai trumpai. Konsulas Daužvardis kalbėjo apie dabartinę Lietuvos padėtį. Dr. Drangelis (sand.) perskaitė gubernatoriaus ir mero proklamacijas sukakties proga. Prof. S. Dirmantas trumpu žodžiu prisiminė ir Lietuvos Universiteto 35 m. sukaktį. Meninė dalis buvo irgi trumpa, bet efektinga. Visas minėjimas truko 2 su puse valandos. O buvo laikai, kai toks minėjimas trukdavo net 6 val., Grigaičiui ir Šimučiu šaukiant ir daužant kumščiais į stalą! Šiame minėjime buvo apie 2,000 žmonių, beveik dvigubai daugiau negu pernai.

(Nukelta į 10 psl.)

SPORTO GYVENIMAS

REDAGUOJA KESTUTIS ČERKELIŪNAS

VILNŲ VAKARAS

Vasario 9 d. Brooklyno Lietuvių Atletų Klubas buvo suorganizuojamas vakarą. Ta proza buvo atžymėti geriausi 1956 m. lietuviai sportininkai New Yorke ir apylinkėse.

Geriausiu jauniu atžymetas futbolininkas ir stalo tenisininkas Klemas Budreckas. Geriausiu futbolininku paskelbtas Algis Jokūbaitis. Visapusiško sportininko vardas atiteko Algirdui Daukšai, kuris reiškėsi kaip krepšininkas, stalo tenisininkas ir futbolininkas. Sunikiau buvo nuspręsti geriausios moters poziciją, nes moterys tik pradėjo reikštis. Geriausia pripažinta Vida Gintautaitė, žaidžianti Lietuvių SK krepšinio komandoje. Geriausios atrinko komisija, kurią sudarė: Vl. Adomavičius, K. Brazauskas, A. Cenfeldas, K. Čerkeliūnas, Br. Garunkštis, V. Laugaitis, J. Matulaitienė, M. Žukauskienė.

Pagerbimo akto pabaigoje prasmingą žodį tarė ir inovaciją paskaitė kun. J. Pakalniškis. Išrinktuosius pristatė Artūras Andriulis, kuris ir vedė visą vakarą.

Lietuviškoji Chicago

(Atkelta iš 9 psl.)

Tą patį vasario 17 d. vakarą Taurine Sąjunga South Shore Country Klube buvo suruošusi „cocktail party“ ir pietus, kuri se dalyvavo visa eilė žymių administracijos pareigūnų, spaudos atstovai bei 16 Chicagoje reziduojančių konsulų. Antanas Olis susirinkusiems pristatė žymesnius mūsų veikėjus bei amerikiečių pareigūnus, o Švedijos generalinis konsulas savo kolegas konsulus. Kiek ilgesnį žodį tarė konsulas Daužvardis, nušviesdamas dabartinę Lietuvos padėtį. Pietų bei vėliau sekusių šokių metu dainavo clevelandietė soliste Stenpažienė, orkestro lydima. Šiame pobūvyje dalyvavo apie 400 asmenų, tiek kiek galėjo tilpti salėje ir, atrodo, visi buvo labai smagioje nuotaikoje.

Šio pobūvio pasisekimas leidžia spėti, kad tokio pobūdžio renginiai būtų labai gausiai lankomi. Gal būtų geriausia, jei Margutis atgaivintų savo tradicinius Vasario 16 minėjimus viename didesnių Chicago's viešbučių. Ar Vasario 16 reikia minėti gedulo, džiaugsmo ar pasiryžimo ženkle -- prisigindyta jau nemažai. Del to gali būti įvairių nuomonių ir svairių argumentų joms paremti. Antra vertus tačiau irgi aišku, kad dideliai daugumai žmonių yra neilgiau keletą valandų praleisti galimai patariau bei maloniai, nei tas valandas išsėdėti namai ketėse, klausant radijo, pasipalaiduoti ir dainuoti.

Svečiai buvo vaišinami prie švediško bufeto, o šokiams grojo R. Butrimo orkestras. Vakare matėsi visa eilė ir veteranų sportininkų.

UŽGAVĖNIŲ VAKARAS

Detroit, Mich. - Vasario 16 Gimnazijai Remti Komitetas, veikias prie Liet. Bendr. Valdybos Detroite, kovo 2 d. 7 v.v. ruošia didelį Užgavėnių Vakara. Programoje: dainos, baletos šokiai, dramų ištraukos, proza,

piano muzika, poezija ir humoristinė kūryba.

Programai vadovauja ir režisuoja Justas Pusdešris, pranešinėja Vyt. Ogilvis. Dalyvauja: sol. P. Zaranka, G. Memenaitė, A. Rastenybė, J. Miltakytė, A. Gubilas, L. Mingelaitė, A. Mateika, J. Pusdešris ir V. Ogilvis.

Vakaras įvyks Ispanų salėje, Vernor ir 25 gatvių kampas. Po programos šokiai, grojant ukrainiečių orkestrui.

Pelnas skiriamas Vasario 16 Gimnazijai. (K)

Tėvynės Mylėtojų Draugijos

Jubilėjinis KONCERTAS

Sekmadienį, kovo 3 d.

Liet. Amer. Pil. Klubo Auditorijoje

227 LAWRENCE STREET, HARTFORD, CONN.
3 valandą po pietų

PROGRAMOJE DALYVAUJA:

MERGINŲ CHORAS

Juozo Petkaičio Vadovaujamas

SOLISTAI:

V. JONUŠKAITĖ, buv. Lietuvos Operos artistė

M. SIMONAITIS iš Kanados

MUZIKAI:

Mary Mazon, smuikininkė

Diana Papietis, pianistė

Al. Jaras, čelistas

Mary Lue Marcuss, pianistė

15 MIN. PASKAITA:

SKAITO JONAS BUDRYS

Lietuvos Gen. Konsulas

Maloniai visus Hartfordo, New Haveno, Manchesterio, New Britaino, Waterburio ir kitų artimųjų kolonijų lietuvius meno mėgėjus kviečiame atsilankyti šiame iškilmingame jubilėjiniame koncerte. Po koncerto bankietas ir vaišės šios iškilmingos TMD 60 metų sukakties minėjimo proga. Visus kviečia

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA

Jeį norite siusti siuntinius į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ar kur kitur kreipkitės į seną, pačią patikimiausią firmą.

PARCELS TO RUSSIA,
INC.

1530 Bedford Ave.

Brooklyn 16, N. Y.

Tel. INgersol 7-7272

INGERSOL 7-6465

kuri yra įgaliota Inturisto. Maskvoje. čia vietoje priimti muitus. Kasdien atidaryta. o taip pat sekmadieniais nuo 9-6 šeštadieniais nuo 9-4 val. Pilnai garantuota.

KARLONAS

FUNERAL HOME

Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.

280 CLEVELAND STREET

New Britain, Conn.

Telefonas: 9-1181

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAZYTOJAS
IR DEKORATORIUS

Turis 15 metų patyrimą ir apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai
115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.
Telefonas: LA 5-4292

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ

IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šokius ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein

Reikalų Vėdejas

320 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

EVergreen 7-1123

PAJAMŲ MOKESČIŲ (Income Tax business and individual) buhalterijos ir apdraudos reikalais kreiptis į

FRANK DIMAS - PUBLIC ACCOUNTANT -
INSURANCE BROKER - ISTAIGA

764 CYPRESS AVENUE, RIDGEWOOD 27, N. Y.

(Du blokai nuo Myrtle Ave. stoties, važiuojant Canarsie line)

Istaiga atdara kasdien nuo 3 v. p. iki 9 v. v.

Seštadieniais nuo 10 v. r. iki 6 v. v.

EV 1-4774, MI 2-4076

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ: norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAZELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacinth 7-4677

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOSIMUI,
NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KREIPTIS Į

JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER • CONSULTANT • NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs

dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:

gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznų ir t.t.

GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.

87-09 JAMAICA AVENUE

WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas Virginia 7-4477.

All Languages Typewriter Co., Inc.

Lietuviškos ir angliškos rašomosios mašinėlės žemiausiomis kainomis:

Nuo \$30.00 ir tt.

Taip pat skaičiavimo mašinos, mineografai ir kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
CHelsea 3-8086

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais.

Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių.

Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.

Telefonas: TW 4-8087

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS • RESTORANAS

SALE VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.

(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)

Tel. EV 2-9586

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas

Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 3-3544

HELEN POVILANSKIENĖ

BARAS • RESTAURANAS

SALE ŠEIMYNIŲ PRAMOGOMS

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVERGREEN 4-9737

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.

KOPLYČIA LAI DOTUVĖMS

Telefonas: EVERGREEN 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVERGREEN 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON

Direktorius Reikalų Vedejas

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Telefonas: STAGG 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAI DOTUVĖMS

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS

84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.

(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)

Telefonas: EVERGREEN 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Avenue Linden, New Jersey

Telefonas: Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: STAGG 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

LIETUVIAI ADVOKATAI

CLEMENT A. VOKET

(Vokietaitis)

41-40 74th Street

Jackson Heights 73, N. Y.

NEWTON 9-6620

KĘSTUTIS W. MICHELSON

87-14 111th Street

Richmond Hill 18, N. Y.

Virginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.

37 Sheridan Avenue

Brooklyn 8, N. Y.

AP 7-7083

ANTHONY J. WESLAN

16 Court Street

Brooklyn, N. Y.

TRiangle 5-6116

LIETUVIAI SMUKININKAI

susipažinkite su

Lietuvio gamybos smulkais

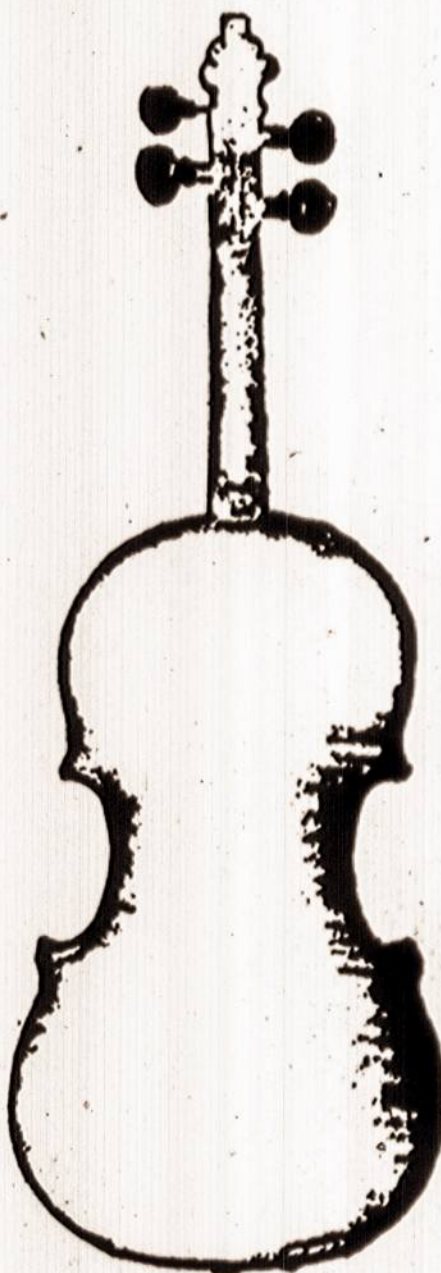
GARBĖS DIPLOMĄ

Laimėjusiais 1926 Metais

Pasaulyne Parodoje

Philadelphia, Pa.

Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA

SMUKIŲ DIRBĖJAS

1262 First Avenue

SAN DIEGO 1, CALIF.

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE

CAFE

1700 Frankford Avenue

PHILADELPHIA, PA.

A. Andriuskevičius

Laidotuvėms ir Juvelyras

DIDELIS PASIRINKIMAS

Brangenybių

485 GRAND STREET

Brooklyn 11, N. Y.

EVERGREEN 4-2318

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. COR. 7th IR DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 5-9785

SKAUTAI MINĖJO VASARIO 16

(Atkelta iš 6 psl.)

Tuntininkas pranešė, kad šiais metais visi skautai ir skautės organizuotai dalyvaus lojalumo parade. Jis ragino prenumeruoti skautišką spaudą -- Skautų Aidą ir Mūsų Vytį -- bei remti Lietuvos Skautų Brolijos Džiamborės Fondą.

Prof. S. Sužiedėlis, Darbininko redaktorius, kalbėjo skautams ir skautėms Vasario 16 proga, drauge primindamas ir mūsų tautos patriarcho dr. J. Basanavičiaus 30-sias mirties metines.

Po to skautų tėvų-rėmėjų k-to pirm. B. Svalbonas įteikė dovaną Rasai Arūnaitei, kuri laimėjo antrąją premiją rašinio konkurse tema „Jdomiausias įvykis skautų stovykloje“. Pirmoji premija nepaskirta niekam.

Sugiedojus Tautos Himną ir išnešus vėliavas, sueiga buvo baigta.

Po sueigos jaunimas dainavo ir porą valandėlių linksminosi. Sueigos iškilmes Gėris Penikas nufilmavo.

Sueigoje dalyvavo apie 130 skautų - skaučių ir būrelis svečių, kurių tarpe matėsi Vienybės redaktorius Juozas Tysliava, vyr. sktn. St. Jakštas, dr. Noakas ir kt.

Mergaitės, norinčios įstoti į skautes, prašomos kreiptis pas Aldoną Noakaitę MI 1-0532 arba Daivą Audėnaitę TA 7 9518; berniukai -- pas Romą Kežį AP 7-3244, Joną Ulėną GL 6-2688, Antaną Bobelį GL 3-6719, Vytautą Gobužą PT 2-2964.

Vasario 22 d. sukako 100 metų, kai gimė skautybės įkūrėjas Lordas Baden-Powell ir 50 metų, kai jis įkūrė pirmąjį skautų vienetą. Šiai sukakčiai paminėti paskirtas vasario mėn. Skautų Aidas. Taip pat paminėta Vasario 16 ir dr. J. Basanavičiaus 30 mirties metinės.

Vasario 3 d. Clevelando Pilėnų tunto skautų tėvų metiniame susirinkime pranešimus skaitė dr. M. Vaitėnas, p. Pašakarienis ir tuntininkas pskn. V. Kamantas. Naujai kadencijai į tėvų k-tą išrinkti Ed. Steponavičius, p. Žygielis ir A. Rukšenas.

Vasario 23 d. Akademinio Skautų Sąjūdžio Bostono Skyriaus surengtame skautybės jubiliejaus minėjime paskaitą skaitė R. Šilbajoris iš New Yorko. Meninę programą atliko Bostono mergaičių trio, vad. muz. Julijai Gaideliui, solo dainavo Danute Pareigyte ir Daiva Mongirdaitė, meno deklamacijos atliko Alg. Gustaitis.

Iš Skautų Aido vyr. redaktoriaus pareigų pasitraukė v. s. Stp. Kairys. Šias pareigas per-

ėmė v. s. C. Senkevičius, 788 Windermere Ave., Toronto 9, Ont., Canada. Aštuonis metus redagavęs Mūsų Vytį -- skautų vadų ir akademikų žurnalą -- iš redaktoriaus pareigų pasitraukė Bronius Kviklys. Naujasis redaktorius -- Eugenijus Vilkas, 12601 S. Stewart Ave., Chicago 29, Ill. Pasikeitė taip pat ir Mūsų Vyčio administratorius. Vieton Alekso Karaliūno šias pareigas eis Vyt. Namikas, 6041 S. Fairfield Ave., Chicago 29, Ill.

LSS Tarybos Pirmija nusprendė 1958 m. surengti visų lietuvių skautų ir skaučių Tautinę Stovyklą Lietuvos Skautų Sągos 40-ties metų sukakčiai atžymėti.

Akademikų Skaučių Draugovės pirm. G. Prielgauskaitė, tapdama JAV piliete, pakeitė pavardę, ir prašo jai skiriamus raštus adresuoti sekanciai: G. Gedgaudaitė, 2130 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois.

Hartfordo skautų vietininkija vadinsis Tėviškės vardu, o Waterburio -- Panerių. Tėviškos vietininkijos skautų vyčių dvi draugininku yra patvirtintas ps. J. Benešius.

Akademikų Skautų Ramovės Chicagos Skyriaus sueigoje perinkta valdyba -- K. Palčauskas, dr. M. Budrienė ir D. Variakojytė. Neseniai iš Australijos atvykęs fil. V. Stasiškis skaitė įdomų pašnekesį apie Australiją, jos santvarką, gamtą, lietuvių skautus ir kt.

Nauji Lietuvos Skautų Brolijos Vadovų adresai: Ūkio sk. vedejas -- vyr. sktn. S. Krauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 9, Ont., Canada. Vilkių skyriaus vedejas -- pskn. A. Valatkaitis, 5727 S. St. Louis Ave., Chicago 29, Ill.

Anglijos rajono vadeiva pskn. B. Zinkus pasitraukė iš pareigų. Naujuoju rajono vadeiva paskirtas pskn. J. Alkis. Ilgametis Vokietijos Rajono vadeiva A. Veclauskas išemigravo į JAV. Naujuoju to rajono vadeiva paskirtas pskn. T. Gailius.

CLEVELANDO SKAUTĖS RENGIA KAZIUKO MUGĖ

Kovo 3 d. Clevelando skautės rengia įdomų ir originalų parengimą -- Kaziuko mugę, kuri buvo taip populiari ir mėgiama Vilniuje. Tą dieną apatinėje Lietuvių Klubo saleje nuo 11 val. iki 6 val. vak. veiks skaučių valgykla. Kaina \$1.25 asmeniui. Du vaikai iki 15 metų gaus pietus už tą pačią kainą.

4 val. p. p. bus abiejų Clevelando tuntu sueiga. Vėliau Kaziuko mugė, meninė programa ir pasilinksminimas. Programai talkininkaus Vaidiloteatro aktoriai I. Gatautis ir Z. Peckus.

